

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA
KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU
Broj: 51 0 P 200024 25 Gž 2
Novi Travnik, 20.08.2025. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudija Davora Kelava kao predsjednika vijeća, Edvina Kokić i Alme Islamović kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja K. H. iz B., ..., protiv tuženog Z. R. iz B., ..., koga zastupa punomoćnik Ivan Matišić advokat iz Travnika, radi utvrđivanja i uknjižbe, vrijednost spora 1.000,00 KM, odlučujući o žalbi tuženog izjavljene protiv presude Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 P 200024 23 P 2 od 20.11.2024. godine, u sjednici vijeća održane dana 20.08.2025. godine donio je sljedeću

PRESUDU

Žalba tuženog se odbija kao neosnovana, te se potvrđuje presuda Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 P 200024 23 P 2 od 20.11.2024. godine.

Odbija se kao neosnovan zahtjev tuženog za naknadu troškova parničnog postupka povodom pravnog lijeka u iznosu od 900,00 KM.

Obrazloženje

Pobijanom presudom Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 P 200024 23 P 2 od 20.11.2024. godine usvojen je tužbeni zahtjev, te utvrđeno da je tužitelj stekao pravo vlasništva dosjelošću na nekretnini označenoj kao k.č. br. ..., zvana ..., po kulturi Oranica/Njiva, površine 1.028 m², upisana u el. Zemljišnoknjižni izvadak Općinskog suda u Travniku, ZK ul. br. 906, KO ..., a kojoj parceli po novom premjeru odgovara parcela označena k.č. br. 272/3 identične kulture i površine, upisana u Izvod iz posjedovnog lista broj 1028, KO ..., te da je tuženi dužan trpjeti da se na osnovu ove presude tužitelj upiše kao isključivi vlasnik na navedenoj nekretnini u Zemljišnoknjižnom uredu koji se vodi kod Općinskog suda u Travniku, i da se ista nekretnina upiše na ime i u korist tužitelja u novi zemljišnoknjižni uložak sa 1/1 dijela vlasništva.

Protiv te presude žalbu je blagovremeno izjavio tuženi iz svih žalbenih razloga propisanih odredbom člana 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku, sa prijedlogom da sud uvaži žalbu i pobijanu presudu preinači tako da odbije tužbeni zahtjev, ili da pobijanu presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak, uz naknadu troškova parničnog postupka.

Tužitelj je podnio odgovor na žalbu kojim osporava žalbene navode tuženog.

Nakon što je ispitao pobijanu presudu u granicama navoda iz žalbe i po službenoj dužnosti u smislu člana 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), ovaj sud je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Žalba je neosnovana.

Iz sadržaja spisa prvostepenog suda proizlazi da je prvostepeni sud na strani 4 pobijane presude naveo koje su dokaze stranke izvele na glavnoj raspravi pred sudom, te je dalje prvostepeni sud u nastavku obrazloženja na stranici 4 pa sve do stranice 8 pobijane presude iznio sadržaj tako izvedenih dokaza i dao svoju ocjenu istih. Dalje je prvostepeni sud na strani 9. iznio pravno shvatanje u vezi materijalnog prava koja se ima primjeniti na predmetni slučaj, te je na strani 10. i 11. također nastavio sa ocjenom dokaza, uključujući i ocjenu proturječnih dokaza (iskaza svjedoka parničnih stranaka), te zaključio da je tužitelj dokazao da je dosjelošću stekao pravo vlasništvo na predmetnoj nekretnini, odnosno da je dokazao savjestan posjed, kao i zakonom određeno vrijeme savjesnog posjeda od 20 godina neprekidnog posjedovanja.

Prvi žalbeni navod odnosi se na ponavljanje navoda ranije žalbe, odnosno da je tužitelj zloupotrijebio svoja procesna ovlaštenja, znajući da tuženi boravi u SR Njemačkoj, a što je prikrrio sudu.

Ovaj sud jeste našao osnovanim ovakve navode kod donošenja ukidnog rješenja broj 51 0 P 200024 23 GŽ od 03.11.2023. godine, ali iz obrazloženja pobijane presude proizlazi da je prvostepeni sud postupio prema uputama ovog suda i ponovio postupak uz učešće tuženog, odnosno njegovog punomoćnika, tako da je sada prvostepeni sud postupak proveo uz učešće tuženog, radi čega nisu osnovani ovakvi navodi.

Tuženi dalje osporava i utvrđenu vrijednost spora, smatrajući da je sud morao i mogao utvrditi vrijednost spora u iznosu kupoprodajne cijene predmetne nekretnine tj. u visini od 20.000,00 KM, a ne u visini od 1.000,00 KM.

Iz sadržaja spisa proizlazi da je tuženi još od odgovora na tužbu osporavao vrijednost spora, a što je ponovio i na pripremnom ročištu (strana 2. zapisnika). Odredbom člana 321. stav 2. Zakona o parničnom postupku jeste propisano da se u ovakvoj vrsti spora, sa nenovčanim potraživanjima, vrijednost spora određuje prema onoj vrijednosti koju je naveo tužitelj, ali je u stavu 3. istog člana data mogućnost da sud, i po službenoj dužnosti, kada utvrdi da je vrijednost predmeta spora suviše visoko ili suviše nisko naznačena, brzo i na prikladan način provjeri tačnost naznačene vrijednosti, te rješenjem odredi vrijednost predmeta spor.

U tom smjeru se osnovano žalbom ukazuje da je brz i pouzdan način provjere vrijednosti predmeta spora mogao biti i korištenje kupoprodajne cijene prema ugovoru o kupoprodaji od 29.10.2020. godine. Međutim, navedena povreda pravila postupka nije tzv. apsolutna bitna povreda pravila postupka iz člana 209. stav 2. Zakona o parničnom postupku, nego relativno bitna povreda iz člana 209. stav 1. Zakona o parničnom postupku. Takve relativno bitne povrede značajne su samo onda ako su bile bitne za pravilnost i zakonitost pobijane presude, a u tom smjeru žalba uopšte nema konkretizovanih navoda, odnosno nema navoda zašto bi pogrešno postupanje prvostepenog suda kod određivanja vrijednosti spora bilo u vezi sa pravilnošću i zakonitošću meritorne odluke. I pored nedostataka tih žalbenih navoda ovaj sud nalazi da opisani propust prvostepenog suda nije mogao biti od značaja za odluku o tome da li je tužitelj stekao pravo vlasništva na predmetnoj nekretnini.

Neosnovano se žalbom osporava i zaključak prvostepenog suda u pogledu dokazivanja oba kumulativna uslova za sticanje prava vlasništva na nekretninama putem dosjelnosti, a koji su propisani odredbom člana 58. stav 2. Zakona o stvarnim pravima FBiH („Službene novine FBiH“, broj 66/13, 100/13).

Dakle, i ovaj sud nalazi da je pravilno prvostepeni sud zaključio da iz iskaza tužitelja H. K. i svjedoka M. S., I. R. i M. E. proizlazi da tužitelj posjeduje predmetnu nekretninu od 1988. godine i da ga niko nije ometao u korištenju predmetne nekretnine, a koju nekretninu i sada koristi, te da je ista fizički ograda ogradom. Isto tako proizlazi da je predmetnu nekretninu kupio od M. J., a koja je pravo vlasništva stekla na osnovu poklona od svoga brata Č. F. Iz iskaza svjedoka M. S. proizilazi da je njegova mama J. M. dobila spornu parcelu od njenog brata Č. F. da proda tu parcelu, jer su njemu bile potrebne pare za liječenje njega i njegove žene K. Dalje, kako je tužitelj savjestan (što se i pretpostavlja) to je pravilno prvostepeni sud utvrdio da je od 1988. godine, kada je tužitelj kupio predmetnu nekretninu, pa do 29.10.2020. godine, kada je zaključen ugovor od strane tuženog, proteklo više od 20 godina neprekidnog posjedovanja (32 godine), te da je tužitelj vanrednom dosjelošću stekao pravo vlasništva na predmetnoj nekretnini obzirom da je tužitelj savjestni, zakoniti i jedini stvarni posjednik predmetne nekretnine.

Stoga drugačija ocjena dokaza od strane žalitelja nije mogla biti prihvaćeno i nije bila od značaja za odluku ovog suda, jer je u tom smjeru prvostepeni sud dao jasne i razumljive razloge koje i ovaj sud prihvata kao svoje, te se žalitelj upućuje na iste.

Iz ovoga dalje slijedi zaključak da je u vrijeme zaključenja ugovora o kupoprodaji od 29.10.2020. godine tužitelj po sili zakona bio vlasnik predmetne nekretnine, a da je u poziciji prodavca po tom ugovoru bio samo formalno upisani zemljišnoknjižni-tabularni vlasnik. Kako u vrijeme zaključenja tog ugovora tužitelj već jeste bio vlasnik nekretnine po sili zakona, to se predmetni ugovor mogao smatrati jedino ugovorom o prodaji tuđe stvari u smislu člana 460. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj 29/78, 39/85 i 57/89, „Službeni list R BiH“, broj 2/92 i 13/93, „Službene novine FBiH“, broj 29/03 i 42/11). Dakle, takav ugovor nije ništav, isti pravno obavezuje samo ugovarače, ali ne i tužitelja, te u slučaju neizvršenja tog ugovora, odnosno nemogućnosti da tuženi u konačnici ostvari pravo iz ugovora (da primi nekretninu u posjed), tuženi ima određena prava prema svojoj ugovornoj strani.

Tačno je da prvostepeni sud na strani pet zadnji pasus pominje da je vještak geodetske struke izvršio uviđaj, pa žalitelj u tom smjeru osnovano ukazuje da je uviđaj radnja koju obavlja sud. Međutim, osim ukazanog korištenja pogrešne terminologije od strane prvostepenog suda, žalitelj ne ukazuje na značaj ovakvog navodnog propusta na pravilnost i zakonitost presude. Očito je da je vještak obavio neposredno opažanje predmetne nekretnine, a obzirom na vrstu vještačenja isti nije ni mogao postupiti po nalogu suda bez obavljanja takve radnje, tako da korištenje pogrešne terminologije (da je vještak obavio uviđaj), nije od značaja za pravilnost i zakonitost pobijene presude.

Tačan je žalbeni navod da prvostepeni sud nije odlučio o zahtjevu tuženog za naknadu troškova postupka, jer iz obrazloženja pobijane presude proizlazi da je prvostepeni sud dao obrazloženje samo za troškove postupka koji se odnose na tužitelja. Dalje, osnovano se ukazuje žalbom da je prvostepeni sud u smislu odredbe

člana 191. stav 3. Zakona o parničnom postupku o ovom zahtjevu tuženog trebao odlučiti izrekom pobijane presude, ali opet u konačnici ovakav propust nije od značaja za pravilnost i zakonitost pobijane presude, jer tuženom svakako ne pripada pravo na naknadu troškova postupka. To iz razloga što je osnovni kriterij za naknadu troškova postupka uspjeh stranke u postupku, pa kako je tuženi izgubio parnicu to mu svakako ne pripada pravo na naknadu troškova postupka.

Neosnovano se od strane tuženog iskazuju primjedbe na nalaz i mišljenje vještaka geodetske struke. Tačno je da je tuženi ove primjedbe istakao u fazi glavne rasprave, nakon što je izveden ovaj dokaz, te da je ove primjedbe ponovio na strani 3. posljednji pasus žalbe. Dakle, iz tog dokaza, kako je i utvrdio prvostepeni sud, proizlazi da je vještak izvršio identifikaciju predmetne parcele i zatečeno stanje uporedio sa važećim katastarskim planovima i da prema tom stanju proizlazi da je tužitelj ogradio manje od onoga što mu pripada, odnosno da ograda koju je tužitelj postavio u naravi ne prati pozicije predmetnih nekretnina koje su ucrtane u važećim planovima (tužitelj je ogradio predmetne parcele u manjim površinama od onih koje pripadaju tim parcelama).

Dalje, tuženi u žalbi navodi da prvostepeni sud nije prihvatio ovakve primjedbe na nalaz vještaka. Međutim, ovaj sud nalazi da takvi navodi se i ne mogu smatrati primjedbama na nalaz vještaka, jer se istima ne ukazuje da je vještak načinio bilo kakvu grešku u postupanju i pri izradi nalaza, niti se od vještaka moglo očekivati da u naravi pomjera ogradu kako bi ograda bila upravo na pripadajućim graničnim linijama predmetnih nekretnina. Sve i da se radi o nekom propustu vještaka, iako u tom smjeru žalba dakle nema konkretizovanih navoda, iz provedenih dokaza proizlazi da je tužitelj kupio predmetne parcele, a što je jasno iznad obrazloženo, da iste koristi i posjeduje nesmetano već 32 godine (računajući do momenta ugovora iz 2020. godine), a što čini i danas, pa okolnost da je tužitelj ogradu postavio na svoju štetu, odnosno ogradio manje nego mu pripada nema uticaja na pravilnost i zakonitost pobijane presude.

Ostale žalbene navode ovaj sud je cijenio, ali nije našao da su od odlučnog značaja, pa ih nije dodatno obrazlagao iz razloga propisanih članom 231. Zakona o parničnom postupku.

U vezi troškova postupka po pravnom lijeku tuženi je tražio naknadu troškova postupka u vidu sastava žalbe u iznosu od 900,00 KM, pa kako nije uspio ni u ovom dijelu postupka to je i ovaj dio zahtjeva odbijen.

Slijedom iznesenog je žalbu valjalo odbiti i odlučiti kao u izreci presude temeljem odredbe člana 226. Zakona o parničnom postupku.

Predsjednik vijeća
Kelava Davor